

Du får mer

Ekologi kongress 2011
Katarina Wolf
KRAV

Ekologi i Sverige

Den svenska ekologiska marknaden har utvecklats kraftigt de senaste 5 åren. Försäljningsandelen i detaljhandeln är cirka 4 procent vilket motsvarar 0,8 miljarder euro (2010). Huvuddelen av försäljningen sker via de stora butikskedjorna, men även inom restaurang och storhushåll har intresset ökat. Cirka 13 procent av det svenska jordbruket är ekologiskt certifierad (inklusive karens).

Den ekologiska konsumenten

I Sverige finns ett stort, och ökande intresse för mat. Konsumenterna efterfrågar sund, ren och framför allt god mat av hög kvalitet. De ställer också krav på funktion, distribution och information om maten de äter. Att på olika sätt vilja bidra till ett mer hållbart samhälle är också allt viktigare för många. Alla dessa fenomen är förklaringar till varför marknaden för ekologisk mat har fördubblats de senaste 5 åren.

För svenska konsumenter är de viktigaste drivkrafterna för köp av ekologisk mat omsorg om djuren, klimatet, men också att det smakar bättre. Till skillnad från många andra länder är alltså inte hälsa någon av de starkaste köpdrivkrafterna. En viktig och ökande trend är också intresset för närodlad och lokalproducerad mat. Den typiske ekologiska konsumenten är en yngre, välutbildad kvinna med god inkomst, men konsumenter finns naturligtvis i alla grupper. Pensionärer är de som köper minst.

Du får mer

Den ekologiska marknaden

Under 2010 bedömdes den ekologiska marknaden, totalt i butik och restaurang, ha ökat med 11 procent jämfört med 2009. Den ekologiska försäljningen i butik är drygt 4 pct (2010). I Sverige säljs ekologiska produkter framför allt i de stora butikskedjorna (COOP, Axfood och ICA), små specialbutiker är fortfarande relativt ovanliga. Intresset för alternativa distributionsvägar som gårdsbutiker, Bondens Marknad och matkassar ökar dock. De senaste två åren har produktutveckling inom kedjornads egna varumärken (EMV) varit stor, exempelvis för kött. Marknaden, i handeln, bedöms vara värd 7,4 miljarder svenska kronor (0,8 miljarder euro).

Inom restaurang och storhushåll har ökningen varit stor. 2006 sattes ett politiskt mål att 25% av maten som serveras i offentliga kök (sjukhus, skolor). Detta mål har varit en viktig drivkraft för många kommuner, men totalt sett uppnåddes inte målet.

Produkterna

Idag finns cirka 6000 KRAV certifierade produkter, vilket motsvarar 80 procent av den ekologiska marknaden. Den enskilt största produktkategorin är mejeriprodukter. Inom denna kategori är andelen ekologiskt cirka 8 procent. Ägg är en annan stor och viktig kategori vars ekologiska andel är 17 procent. Två kategorier som haft en kraftig försäljningsutveckling det senaste året är barnmat (+23 procent) och alkoholhaltig dryck (+40 procent), som i Sverige säljs via monopolet Systembolaget. Vad gäller produktutveckling ser vi alltfler produkter som är "Eko plus", dvs ekologiskt plus ytterligare medvärden. Det kan vara exempelvis premium eller convenience. Cirka hälften av produkterna på den svenska marknaden är importerade, det gäller för både konventionell och ekologisk marknad. 2010 fanns 545 KRAV-certifierade livsmedelsföretag och nära 300 importerande företag.

Lantbruket

Cirka 13 procent av den svenska jordbruksmarken är ekologiskt certifierad (inklusive karens). 2006 fattades ett politiskt beslut om att 20 procent av jordbruksmarken skulle vara ekologiskt odlad 2010. Målet har således inte uppnåtts, men har varit en viktig drivkraft till omställning. Tack vare det stora intresset för ekologiskt från konsumenterna har också intresset för omläggning hos lantbrukarna varit stort. Lönsamheten är också bättre på den ekologiska marknaden. Under 2010 ökade framför allt antalet mjölkgårdar eftersom det under flera år funnits en brist på ekologisk mjölk i Sverige. Inför kommande år är behovet av fler växtodlare stort, framför allt för att täcka ett ökande behov av foder. 2010 fanns cirka 4000 KRAV-certifierade lantbrukare, vilket motsvarar drygt 80 procent av det totala antalet.

Du får mer

KRAV ekonomisk förening

Box 1037, SE-751 40 Uppsala, Besöksadress: Kungsängsgatan 12, Uppsala

Växel: +46 (0)18-15 89 00, Pg: 165 78 28 -8 Bg: 5711-5487

Org nr: 716422-5364, www.krav.se